

דף עו.

עין משפט א.ב.

יו"ד סימן צא סעיף ד

ה. ד. בשר בחלב רותחין ^ד שנתערבו ביחד אפי' בשר צונן לתוך חלב רותח או חלב צונן לתוך בשר רותח הכל אסור ^ה משום דתתאה גבר ^ו היינו התחתון גובר ומבליע. אבל חלב רותח שנפל לתוך בשר צונן, או בשר רותח שנפל לתוך חלב צונן, קולף ^ז הבשר ושאר הבשר מותר והחלב מותר כולו ^ח.

ה. ה. נפלו זה לתוך זה ושניהם צוננים מדיח הבשר ^ט ומותר.

ד. שיעור החמימות נתבאר בסי' ק"ה סעיף ב'.

ה. ה. ודוקא משום שיש כאן חלב שהוא דבר צלול ולח אבל אם שניהם יבשים כגון שנפל איסור על הצלי שאצל האש או שנפל לתבשיל בקדרה שאין בה רוטב אינו אוסר אלא כדי נטילת מקום אם הוא כחוש ואם הוא שמן אוסר הכל היינו לדעת מר"ן השו"ע, אבל לדעת הרמ"א אפי' שניהם כחושים אסור הכל כמ"ש בסי' ק"ה סעיף ג' וסעיף ד', ובהרמ"א שם.

ו. שהתחתון שהוא רותח מחמם העליון הצונן. ש"ך ס"ק ו'. ומה שאמרנו דאם התחתון חם שאומרים בו תתאה גבר היינו בחום של כלי ראשון שהיד סולדת בו ואפי' אינו עומד עכשיו על האש כדמשמע בסי' ק"ה.

אבל אם התחתון חם בחום דכלי שני אף אם היד סולדת בו אינו אוסר אלא כדי קליפה, כמ"ש הרמ"א בסי' צ"ב סעיף ז'. כף החיים אות כ"ג. ועיין בכף החיים אות כ"ד בחתיכה באמצע.

ז. משום שהתחתון הוא צונן ומקרר העליון ואגב שמקרר אותו בולע מעט וע"כ צריך כדי קליפה. ש"ך ס"ק ז'. ואפי' נפל חלב רותח על בשר צונן שלא נפסק הקילוח די לו לבשר בקליפה, וה"ה בנפסק הקילוח צריך קליפה. שם בש"ך.

ח. לפי שהחלב לא שייך בו קליפה שהוא משקה. כף החיים אות כ"ז.

ט. וכל זה בבשר בחלב אבל אם נפל היתר צונן לתוך איסור צלול צונן בזה צריך קליפה, כ"כ האו"ה כלל ל' סי' כ"ב דין א', אמנם הש"ך בס"ק י' כתב להשיג עליו מכמה פוסקים דאין חילוק בין בשר בחלב לשאר איסורין וסגי בהדחה. כף החיים אות ל'. ואם ההיתר לח אע"פ שנגע באיסור וא"א להדיחו מותר בלא הדחה. כף החיים אות ל"א. ושיעור כדי קליפה היינו שתהיה גסה קצת כדי שתוכל להנטל כולה כאחת, ב"י בסי' צ"ו בשם הרשב"א. ושם בט"ז ס"ק י"ד וש"ך ס"ק כ"א.

הגה: במקום שהבשר צריך כדי קליפה ובישלו כך מותר בדיעבד י.

י"ד סימן קה סעיף ג

ג. ד. נפל איסור חם לתוך היתר חם כ של כלי ראשון, או אפי' נפל איסור צונן לתוך היתר חם הכל אסור ל דכח התחתון גובר על העליון ומחממו עד שמפליט בתחתון. וא"צ לומר אם נפל היתר צונן לתוך איסור חם שהכל אסור. אבל אם העליון החם אפי' הוא האיסור והתחתון צונן אינו אוסר אלא כדי קליפה.

הגה: כל זה מיירי בחום כלי ראשון מ כגון מיד שמסיר הסיר מן האש מניחו עם ההיתר, אבל אם כבר מונח בכלי שני ואח"כ הניח ההיתר עליו אינו אוסר כלל דכלי שני אינו מבשל ואינו אוסר.

י. זוהי דעת ר"ת דהקליפה לא צריכה ששים כנגדה וע"כ במקום שבישלוהו או במשקה כגון חלב דלא שייך קליפה מותר ולא צריך ששים נגד הקליפה, אבל דעת ריב"א ס"ל דכל קליפה בעי ששים ואם נתבשל כך וליכא ששים נגד הקליפה הכל אסור, וכן פסק הרש"ל. וכן הסכים הט"ז בס"ק ז', אבל הש"ך בס"ק ח' כתב לחלק דאם נתבשל ומכירו צריך ששים נגד הקליפה ואם לאו אסור אבל בקליפה שאינו מכירה דלא שייך בה קליפה מותר בדיעבד.

ויש מחלקים בין שאר איסורים לאיסור בשר בחלב דכיון שכדי קליפה בבשר בחלב אינו מן התורה א"צ ששים כנגד הקליפה ובדיעבד מותר אבל בשאר איסורים שכדי קליפה גם מן התורה כמו נבלה בזה יש להחמיר ולהצריך ששים נגד הקליפה אם לא בהפ"מ. כף החיים אות כ"ט.

כ. נתבאר בסי' צ"א סעיף ד', ועיין שם ובמה שכתבנו. ואינו נאסר אם סילק מיד האיסור אלא א"כ שהה קצת, כמ"ש בסי' צ"ב סעיף ב'.

ל. היינו בדבר של רוטב או בצלי שמן משא"כ בכחוש, לדעת הטור וש"ע. וכתב הש"ך בס"ק ו' דלדין הכל אסור גם בכחוש ולא רק בנטילה, עד שיהיה ששים בהיתר נגד האיסור עם נטילת מקום כדעת הטור והשו"ע. וכמו שכתב הרמ"א בסעיף ה'.

מ. אם הניח דבר היתר חם בכלי איסור או להיפך, ההיתר או קערת ההיתר צריכים קליפה דהוי כמו עירוני מכ"ר. ש"ך ס"ק ז'.

הגה: הניחם זה אצל זה אם שניהם חמים מחום כלי ראשון הכל אסור^ב, ואם האחד צונן ההיתר צריך קליפה^ב במקום שנגע.

הגה: איסור שהניחו בכלי היתר^ב או להיפך, אומרים בו דין כח התחתון גובר^ב כמו בב' חתיכות.

הגה: אסור לערות מכלי שיש בו שומן כשר לנר דולק שיש בו חלב^ב או שומן אסור, ובדיעבד אין לחוש.

עין משפט ג.ד. יו"ד סימן צא פעיף ה

ה. מליח שאינו יכול ליאכל מחמת מלחו ושהה כדי מליחה^ב לבישול

ג. ודעת הרש"ל בדבבר גוש היינו יבש כגון חתיכת בשר או דג או אורז שמעריץ מן הקדירה אם היד סולדת בו דינו ככלי ראשון לעולם, והביא דבריו הש"ך בס"ק ח'. ובאורז היינו ביבש ולא בנשפך כנוזל.

ס. גם בבשר וחלב הדין כן דהצונן צריך קליפה. ט"ז ס"ק ה'. וי"א דמשניהם בבשר בחלב צריך קליפה כי שניהם היתר. וכ"כ הש"ך בס"ק ט'.

ע. דגם בכלי אמרינן תתאה גבר ודלא כרש"ל שהחמיר לאסור בכולו. ש"ך ס"ק י'. ואין חילוק בין כלי חרס לכלי מתכת. כף החיים אות מ"ו.

ואם הכלי של איסור חם והחתיכה של היתר נפלה עליו שצריך קליפה דוקא במקום שנגע, וכן היכא דצריך קליפה בכלי ההיתר רק במקום שנגע ולא בכל הכלי. כף החיים אות מ"ח. ואם הכלי איסור רותח שהיד סולדת בו מחמת שהוחמו בו חמין והריקן אותו מהחמין ונשאר ריק ויד סולדת בו דינו ככלי שני ואינו מבליע ולא מפליט וא"צ גם כדי קליפה להיתר שנפל בתוכו. כ"כ הט"ז בסי' צ"ב דכך משמע מתרומת הדשן בסי' קפ"ג. וכ"כ החו"ד, ועיין בכף החיים אות מ"ט.

פ. מ"מ אם הכלי מלובן ואם ישימו אותו על צונן אף יצלה הצונן בכה"ג לא אמרינן תתאה גבר דבזה החוש יורה אחרת, כ"כ החו"ד בביאורים אות ט'.

צ. משום דההכל עולה מהנר למעלה. ש"ך ס"ק י"א.

אסור לערות שומן איסור חם לתוך שומן היתר קר אפי' בדיעבד ולא שייך לומר תתאה גבר כי כאן ע"י העירוי של שומן האיסור החם על שומן היתר נימס שומן היתר ומתערב הכל ונאסר כל השומן. ט"ז ס"ק ו' מד"מ.

ק. משמע בלא שהה אינו אוסר בכחוש כדי קליפה ובשמן א"צ ששים דאינו אוסר, וכמו שכתב הב"י בשם הר"ן, וכ"כ הש"ך בס"ק י"א. דכך סובר מר"ן המחבר כהר"ן דבלח דשהה שיעור מליחה לא הוי רותח אלא דהש"ך פליג וס"ל דבתוך שיעור מליחה הוי רותח,

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאהרן שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

כל זמן שלא הדיחו נקרא אינו נאכל מחמת מלחו.

הגה: י"א דאחר ששהה שיעור מליחה לא נקרא רותח ^ר ולצורך גדול כגון בהפ"מ או סעודת מצוה יש לסמוך על המקילין.

הגה: אפי' לא נמלח הבשר אלא מצד אחד ^ש כל שנמלח מליחה שאינו יכול ליאכל מחמת מלחו נחשב כרותח.

וכל שלא נמלח כ"כ נחשב צונן אפי' נמלח משני הצדדים.

הגה: י"א דאנו לא בקיאים באינו נאכל מחמת מלחו ומחשיבים אפי' נמלח

והר"ן הוא יחיד. וכ"כ הפר"ח. אבל הפר"ת דחה דברי הש"ך והסכים לדברי מר"ן השו"ע להלכה ולמעשה. כף החיים אות ל"ג.

ומה שמשמע מסי' ס"ט סעיף כ' דלאחר ששהה שיעור מליחה לא הוי רותח צ"ל דשם איירי לגבי איסור דם, והיינו שהדם והמלח רותחים הם בשעת שיעור המליחה אבל אחרי ששהה שיעור מליחה שאז פסק כח המלח מחמת שפלט כל הדם, אבל כאן איירי באיסור בשר וגבינה שכל זמן שלא נמלח הבשר שיעור כדי מליחה אינו נחשב לרותח וא"כ כל זמן שיעור מליחתו עדיין לא נחשב רותח לענין זה אבל בשהה שיעור מליחה נחשב לרותח שהרי לא פסק כח המלח דעל כורחך איירי בבשר שכבר נמלח והודח כדינו וכעת נמלח שנית דאל"כ היתה הגבינה נאסרת משום דם הבלוע במלח. כ"כ הש"ך בס"ק י"א. אבל הכריתי באות ח' והפליתי באות ה' כתב להוכיח דלא כהש"ך אלא כדעת מר"ן השו"ע באיסור תורה דחשש להחמיר אפי' קודם ששהה שיעור מליחה, והיינו בסי' ס"ט סעיף כ' לענין דם, אבל בבשר בחלב שהוא במליחה שזה דרבנן היקל בו עד שישהה שיעור מליחה ואז יש לו דין רותח. ועיין בכף החיים אות ל"ד.

ר. דעת התוס' והרא"ש וזה ע"פ מש"כ בסי' ס"ט סעיף כ', ודעת הרמ"א להשוות איסור דם עם איסור גבינה ובשר, כמ"ש הש"ך בס"ק י"א, אלא שהש"ך השיג עליו. ולענין דינא אם הבשר הזה הוא נמלח מקודם, ועתה מלחוהו פעם שניה כדי להתקיים אם שהה כדי שיעור מליחה אוסר בבשר בחלב כל זמן שלא הדיחו ואין להתיר אפי' בהפ"מ אבל אם הוא עדיין במליחה ראשונה כדי להוציא דמו אם קודם ששהה שיעור מליחה נגע בגבינה יש לאסור משום דם ולאחר ששהה שיעור מליחה יש להכשיר בנגע בגבינה בהפ"מ או סעודת מצוה, וכמ"ש הש"ך. כף החיים אות ל"ה.

ש. כמו שפסק מר"ן השו"ע בסי' ס"ט סעיף ד' והוא מתשובת הרשב"א וא"כ כיון שנכשר הבשר במליחה זו הוי רותח.

למליחת צלי^ה כרותח, וטוב להחמיר במקום דאין הפ"מ.

ה. ז. אפי' אחר שהדיחו אם מלחו לדרך הוי אינו נאכל מחמת מלחו וכל זמן שלא שרה אותו במים הוי אינו נאכל מחמת מלחו, ודינו כרותח לאסור בכדי קליפה.

ה. ח. אין חילוק בין מליח תחתון לתפל עליון או להיפך^א דלעולם המליח מבליע בתפל ואינו בולע ממנו, לכן בשר וגבינה המלוחים שנגעו זה בזה^ב צריך לקלוף משניהם^ג מקום נגיעתם.

ואם אחד מלוח והשני תפל המלוח מותר בהדחה והתפל צריך קליפה.

הגה: י"א דבכל מליחה אנו משערין בששים ועיין בסי' ק"ה כיצד נוהגין ומה שהטהור מליח והטמא תפל דמותר הטהור כי הוא מבליע ואינו בולע היינו שהטמא יבש אבל אם הוא דבר צלול^ד נאסר הטהור מחמת שאינו נאכל מחמת מלחו הוא בולע האיסור שאצלו ושניהם אסורים^ה. ודוקא שהטהור ג"כ לח קצת אבל אם הוא יבש לגמרי אינו בולע מדבר לח שלידו.

ה. ת. אבל אם הוא נמלח מעט מאוד אין לחוש גם למחמירים. כף החיים אות ל"ז. ובזבחי צדק פסק כדברי השו"ע דמליח לצלי לא נחשב לרותח אפי' בהפסד מועט. כף החיים אות ל"ח.

א. דוקא בכחוש משום דבעי קליפה ולא שייך תתאה גבר אבל בשמן יש חילוק, כמו שיתבאר בסי' ק"ה סעיף י"א. ש"ך ס"ק י"ב.

ב. כגון שהם לחים. ט"ז ס"ק ט'.

ג. ולא שייך כאן לומר אידי דטריד למיפלט לא בלע או כבולעו כך פולטו שדוקא לגבי דם אמרינן הכי ולא בשאר איסורים. ט"ז ס"ק י'. וש"ך ס"ק י"ג.

גם באיסור דרבנן בשאר איסורין לא שייך כבולעו כך פולטו וכן אידי דטריד למיפלט לא בלע. כף החיים אות מ"ב.

ד. וחלב רך אינו מיקרי דבר צלול. ש"ך ס"ק י"ד.

ה. היינו גם הטהור אסור אם אין בו ששים נגד האיסור והיינו לסברת הרמ"א דגם בכחוש במליחה משערין בששים, אבל לדעת מר"ן בדבר כחוש א"צ ששים רק קליפה, כמ"ש בסי' ק"ה סעיף ט'.

ומיהו בכף החיים שם באות ס"ח כתב דגם מנהג הספרדים להחמיר כהרמ"א.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאהרן שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

ה. ט. בשר וגבינה מלוחים אם הם יבשים או לחים ולא מחמת המליחה^י ונגעו זה בזה מספיק להם בהדחה.

הגה: כל ציר מבשר שנמלח אפי' לא נמלח אלא לצלי חשוב רותח. ע"כ אם נפלה ציר על הגבינה או על כלי אוסר אפי' במקום שאין הבשר אוסר שאינו נחשב רותח^ז מ"מ הציר נחשב לאינו נאכל מחמת מלחו והוי כרותח.

הגה: ציר של בשר שאוסר כשנפל על הכלי צריך הגעלה^ח, ואם הוא כלי חרס צריך שבירה, ואם לא נפל רק על מקום אחד^ט בכלי עץ וכיוצא בו^י קולף מקומו ודיו.

ו. פ"י אחרי שנתייבש המלח עליהם נפלו עליו מים וחזר ונהיה לח בעוד המלח עליהם לא הוי מחמת מליחה ולא הוי אותה לחות רותח וחשיב כתפל כיון שנתייבש אחר רתיחתו תש כוחו. כף החיים אות מ"ט.

ז. כל זה לדעת הרמ"א שכל מליחה אפי' לצלי הוי כרותח, אבל לדעת מר"ן דמליח לצלי לא הוי כרותח א"כ אפי' ציר הנוטף ממנו לא חשיב כרותח ואם נטף על הגבינה או על הכלי מותר. כמבואר סי' ס"ט סעיף י"ח.

ח. דין זה שייך גם לדעת מר"ן וכגון שנפל הציר מבשר שנמלח לקדרה, ודוקא לאסור כולו בעי שיעור כבישה אבל לאסור כדי קליפה אוסר אפי' אם לא שהה כלל. כף החיים אות נ"א.

ומה שצריך הגעלה היינו בכלי ראשון ולא מספיק בעירווי משום שעירווי ספק אם נידון ככלי ראשון, וציר הנוטף לתוך הכלי עדיין הוא ברתחתו. כף החיים אות נ"ב.

ט. דאם נפל על כל הכלי לא שייך קליפה שיפסיד כל הכלי או שזה טורח גדול. לפ"ז אם הוא בענין שאין פסידא ורוצה לטרוח מותר. ואע"ג דבאו"ח בסי' תנ"א סעיף ט"ז כתב הרמ"א דכל מקום שצריך הגעלה לא מהני אם קלפו לכלי התם מיירי בנבלע בו ע"י חמין ובכה"ג נבלע בכל הכלי אבל ציר מלוח אינו נבלע אלא כדי קליפה. ש"ך ס"ק י"ח. וגם אם נבלע דבר שמן בכלי ע"י מליחה אינו נבלע יותר מכדי קליפה, ועיין בסי' צ"ח. ובכף החיים שם אות נ"ג.

י. למעוטי כלי זכוכית וכדומה שא"א בשום ענין לקלוף אבל כלי חרס במקום אחד אפשר ע"י קליפה ג"כ, ודלא כהש"ך בסי' ס"ט ס"ק פ"ב דהבין אחרת ברמ"א זה שבכלי חרס א"א בקליפה אפי' במקום אחד ואין לו תקנה. כף החיים אות נ"ה.

עין משפט ה

י"ד סימן צא סעיף ז

יא. צלי רותח שנפל למליח אפי' נאכל מחמת מלחו כ צריך קליפה ל
 ואם יש בו בקעים או שהוא מתובל בתבלינים כולו אסור מ.

הגה: ה"ה אפוי או מבושל נ שנפל לתוך מליח אפי' שנאכל מחמת מלחו צריך
 קליפה.

וי"א דאפי' שניהם צוננים הדין כן ויש לנהוג כן אם לא בהפ"מ ע.

כ. דרק בחי מחלקים בין נאכל מחמת מלחו או לא, אבל בצלי רותח שנפל למליח אפי'
 נאכל מחמת מלחו צריך קליפה, ולא דוקא אלא אפי' לא נמלח כלל כיון שהצלי רותח
 צריך קליפה כדין כל חם לתוך צונן. ש"ך ס"ק כ"ב.

ל. ואפי' שהצלי צלל ושקע כולו לתוך החלב לא הוי כצונן לתוך חם דכל שהוא במקומו
 גובר ומקרר הצלי שנפל לתוכו הילכך בקליפה מספיק. כ"כ הב"י בשם הרשב"א. ש"ך
 ס"ק כ"ג.

מ. ואפי' יש בו ששים בבשר נגד החלב שנבלע בתוכו אסור כולו לפי שאין החלב נבלע
 ומתפשט בשוה בו אלא הרבה מהחלב מתכנס במקום אחד ומעט ממנו במקום אחר
 ולא שייך בו ביטול בששים. כ"כ הפר"ח באות י"ח. כף החיים אות ס"ג.
 ומתובל בתבלין היינו שאינו נאכל מחמת התבלין. כף החיים אות ס"ד מהכנה"ג.
 וכל הדברים החריפים כגון שום ובצל הוי כתבלין אבל במלח לא הוי כתבלין. כף החיים
 אות ס"ה.

נ. דהוי כצלי. ש"ך ס"ק כ"ד, ולדעת מר"ן השו"ע ברותח בעי קליפה ולהרמ"א במקום
 שאין הפ"מ אף באפוי צונן יש לאסור כל שנפל לחלב צונן. כף החיים אות ס"ו.
 ומבושל היינו כמאכל בן דרוסאי וקודם לכן אפי' שהוא רותח מכלי ראשון שהוא מבשל
 כיון שאינו מרוכך אין לו דין בישול ודין חי יש לו. כף החיים אות ס"ז.

ס. מכיון שנצלה או נאפה או נתבשל אפי' שהוא צונן אח"כ הוא מרוכך ובוזע, ומשמע
 מכל הפוסקים אפי' לא נמלח כלל. ולעולם החלב מותר דלא אמרינן שהצלי או האפוי
 או המבושל מפליט בחלב. ש"ך ס"ק כ"ה. ופר"ח אות כ"ב.
 ומה שהחלב מותר דוקא בלא נמלח כלל אבל נמלח אפי' קצת אסור. שאין אנו בקיאין
 במליחה מרובה. ע"פ דברי הרמ"א בסעיף ה'.

ע. וכתב הכף החיים באות ע' דאנו אין לנו אלא דברי מר"ן דדוקא צלי רותח אם יש לו
 בקעים או מתובל בתבלינים אסור אבל צלי צונן אינו אסור וכן בשר חי מותר ומיהו
 בעל נפש יחוש לעצמו.

דף עו:

עין משפט א.

יו"ד סימן קח סעיף א

א. אין צולין פ בשר כשרה עם בשר נבלה או של בהמה טמאה בתנור אחד ואע"פ שאין נוגעים זה בזה ז, ואם צלאן מותר אפי' האסורה שמנה הרבה והמותרת כחושה ק ואם התנור גדול שמחזיק י"ב

פ. כלוי בפסחים דף ע"ו דריחא לאו מילתא היא, ולכתחילה אסור מדקאמר בגמ' צלאו ולא אמר צולין, וכך פסק הרמב"ם בפ' ט"ו ממ"א, וכדעת הרי"ף בחולין בפ"ז.

צ. והיינו באחד מהם שמן אפי' ההיתר דאז אזיל ההיתר ומפטם לאיסור בריחיה והדר אזיל האיסור ואוסר להיתר, אבל בשניהם כחושים מותר אפי' לכתחילה. כ"כ הב"י בסי' צ"ז בשם הרשב"א. ט"ז ס"ק א'. ודלא כמי שמחמיר אפי' בשניהם כחושים אך טוב להחמיר לכתחילה. ש"ך ס"ק א'.

וכל זה פת פת אבל בדברים אחרים בלא"ה אין אנו בקיאים מה הוא כחוש ומהו שמן ויש להזהר לכתחילה.

מיהו יש מי שכתב דבענין ריחא אנו בקיאים מהו כחוש משום דאין איסורו אלא לכתחילה, ואם ברור לנו ששניהם כחושים מותר לכתחילה. כף החיים אות ב'.

פת בלולה בשמן לא נקראת פת שמנה אלא דינה ככחוש דהשמן אינו מפטם ורק שומן מפטם. כ"כ המשבצות זהב אות א'.

אם אפו חמץ עם מצה בתנור אחד, עיין באו"ח סי' תס"א סעיף ה'. ובכף החיים שם בכמה דינים.

מקום שנוהגים שלא לאכול פת גוי אין לחוש אם נאפה פת ישראל בתנור אחד עם פת גוי וזאת מהטעמים: א', משום דאין ריח מפת לפת, ב', כל איסור פת גוי אינה אלא מדרבנן ולא גזרינן. מכנה"ג הג' הטור אות כ'.

חלה שלנו שהיא רק מדרבנן בזה"ז מותר לכתחילה לאפותה עם הפת ואפי' נגעה בחולין אם יש בחולין פי שנים ממנה, ומשמע דמותר לשרוף אותה בתנור שאופין בה הפת דכ"ש הוא, ועיין בסי' שכ"ב בסופו ברמ"א ובאו"ח סי' תנ"ז, ובכף החיים שם באות מ'.

מותר לצלות כבד בתנור אחד עם תבשיל אחר לכתחילה אפי' למ"ד ריחא מילתא היא כיון שהדם הוא כחוש, כ"כ בתה"ד בפסקים וכתבים סי' ע"ו והביא דבריו הב"י בסי' צ"ז וכתב שאין טעמו נראה לי, וכתב הש"ך בס"ק א' דדוקא בתבשיל השני שמן אינו נראה לב"י אבל בשניהם כחושים ודאי שהב"י לא פליג. כף החיים אות ז'.

ק. דריחא לאו מילתא היא בדיעבד. ש"ך ס"ק ב', ופר"ח אות ב'.

פת שאפאה עם הצלי כתב הרמב"ם והשו"ע בסי' צ"ז דאסור לאוכלו עם מאכלי חלב מטעם שכתב הרי"ף דאפשר לאוכלו בלא חלב הוי לכתחילה ואסור. ש"ך שם, וכאן הרמ"א מתיר

עשרונים ר' ופיו פתוח ש' מותר לצלותם גם לכתחילה ובלבד שלא יגעו זה בזה ת'.

א. ב. אם אחד מהם מכוסה א' בקערה או בכצק וכיוצא מותר לצלותם אפי' בתנור קטן ופיו סתום.

הגה: ה"ה לבשר עם חלב ב' הדין כן ונוהגים לכתחילה להחמיר אפי' בתנור גדול ובדיעבד להקל אפי' בתנור קטן ג'.

הגה: אפה פת עם בשר אסור לאכלו עם חלב ד' אם יש לו פת אחר.

הגה: עכו"ם שאפה פת עם איסור אסור לקנות אותו פת ה' אם יש פת אחר,

אם אין לו פת בריוח ויש לו מאכל חלב שא"א לאכלו בלי פת. כף החיים אות ט'.
 ר. וכל עישרון הוא שיעור חלה מג' ביצים וחומש ביצה נמצא סך הכל הי"ב עשרונים ת"ק וי"ח ביצים ושני חומשים ביצה.
 והיינו שאם יכול לדבק בתנור שיעור של י"ב עשרונים מד' דפנות התנור כמו בזמן התלמוד תנור זה נקרא גדול.
 ושיעור גדולו הוא י"ב טפחים וחצי טפח אורך על י"ב טפחים וחצי טפח רוחב וששה טפחים גובה. ועיין בכף החיים אות י"ב.

ש. משמע דתרי בעינן גם גדול וגם פיו פתוח. ט"ז ס"ק ב'. ועיין בכף החיים אות י"ג.
 ת. ואם נגעו אסור כולו. כ"כ הכריתי אות ז', אבל י"א דסגי בנטילת מקום, כמ"ש באו"ח סי' תס"א. כף החיים אות י"ד.

א. היינו כעין שתי קדירות מותר אפי' לרב. כ"כ בתוס' פסחים ע"ו ע"ב ד"ה אסרה. ביאור הגר"א אות ד'. ולא משנה איזה מהם מכוסה אם ההיתר או האסור ואז מותר לכתחילה.

ב. היינו לאפות בשר עם תבשיל חלב. ש"ך ס"ק ד'.

ג. וסתום. ט"ז ס"ק ג'. ומיהו בסתום לגמרי הרמ"א לא מתיר רק בהפ"מ ובפתוח מקום העשן אפי' בלא הפסד כלל מותר בדיעבד.

ד. אפי' בתנור גדול ופיו פתוח מעט למעלה אסור לאכלו עם חלב. ש"ך ס"ק ה'. והפר"ח באות ו' כתב דהרמ"א לא דק בלשונו דהעיקר אפי' אם אין לו פת אחרת אסור לאכלו עם חלב דהרי אפשר לאכלו בלא חלב, וכמ"ש המחבר בסוף סי' צ"ז. כף החיים אות כ"א.

ה. והמנהג להקל לקנות מעכו"ם דברים המבושלים בכליהם שאין בהם משום בישולי עכו"ם הואיל וסתם כליהם אינם בני יומן, ואע"ג שנותן טעם לפגם ואסור לכתחילה לא מחשבינן הקניה לכתחילה. וע"כ נהגו היתר לקנות האגוזים שלמים שמבשלים העכו"ם

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

דכל זה מיקרי לכתחילה, ובדיעבד הכל מותר.

הגה: י"א דאין מתירין ריחא אפי' בדיעבד, אלא א"כ התנור פתוח קצת מן הצד למעלה במקום שהעשן יוצא, ובמקום הפסד¹ אין להחמיר בדיעבד אפי' סתום לגמרי.

הגה: אם האיסור דבר חריף וכ"ש אם ההיתר דבר חריף², ריחא מילתא היא, ואפי' בדיעבד אסור אם שניהם מגולים, אבל אם אחד מהם מכוסה אפי' בבצק בעלמא מותר³.

או שאר דברים שאין בהם משום בישולי עכו"ם. ט"ז ס"ק ד'. ועיין בסי' קכ"ב סעיף ו' ברמ"א.

ו. היינו הפסד מרובה. ש"ך ס"ק י'. וזה לרמ"א, אבל לדעת מר"ן השו"ע בדיעבד מותר בכל ענין אפי' בתנור קטן וסתום לגמרי וגם בהפסד מועט ונפ"מ לספרדים הנוהגים ע"פ מרן, אלא דהמחמיר כהרמ"א תבא עליו ברכה. כף החיים אות כ"ג.

ז. ואפי' בתנור גדול ופתוח אסור. ט"ז ס"ק ה'. וש"ך ס"ק ט'. והרש"ל כתב דבתנור גדול ופתוח שרי בדיעבד לכו"ע ובהפ"מ יש להתיר אפי' באיסור חריף ותנור קטן וסתום, ובהיתר חריף בתנור גדול ופתוח מותר דוקא בדיעבד. מיהו בזבחי צדק כתב דאין להתיר בהיתר חריף אלא דוקא בהפ"מ וצורך גדול. כף החיים אות כ"ד.

ובדבר חריף אפי' אם שניהם כחושים אסור, כ"כ בחו"ד בסוף הסימן בקיצור הדינים. ודבר חריף היינו שרוב התבשיל חריף, כמ"ש בסי' קכ"ב סעיף ג' ברמ"א. בצל שנצלה עם נבילה בתנור ודאי הבצל אסור כי הוא חריף ושואב, אבל בנתבשל בסיר הבצל מתבטל חריפותו ברוטב ומותר. כף החיים אות כ"ח.

ח. והש"ך בס"ק י' כתב דטוב להחמיר, ובכף החיים הגיה עליו דלא נמצא באו"ה והסיק דלכתחילה מותר ואין להחמיר. כף החיים אות כ"ט. ואם משח הכיסוי של הבצק בשומן אפי' שניהם מכוסים בבצק זה המשוח הוי כמגולים. כף החיים אות ל'.

אם היה בתנור פשטידא של בשר וגם פשטידא של גבינה שהבצק חופה אותו מכל צדדיו אפי' שנגעו זו בזו חותך משניהם מקום הנגיעה והשאר מותר, אבל לכתחילה ע"י נגיעה אין לעשות ואם מרוחקות זו מזו מותר אבל אם הבשר מגולה או שהשומן מעורב עם הבצק שמכסה אותם אם היסק התנור מבפנים לכתחילה אסור ובדיעבד יש להקל. מהרדב"ז סי' תקכ"ז. כף החיים אות ל"א.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

הגה: אם אפו או צלו איסור והיתר תחת מחבת אחת ^ט, מגולין אסור אפי' בדיעבד.

ה"ה אם אפו בכה"ג פת עם בשר אסור לאכלו בחלב אבל בזה אחר זה אין לחוש ^י, אלא אם הזיעה המחבת משניהם שאז אסור אפי' בזה אחר זה אם היו שניהם מגולים, דהמחבת שעליהם הוי ככיסוי של קדירה.

הגה: י"א דכל מקום שאמרינן ריחא מילתא ואוסר בדיעבד היינו דוקא כשאינן ששים מן ההיתר נגד האיסור, אבל ביש ששים מבטל ^כ מה שבתוך התנור ולצורך הפסד ^ל יש לנהוג כן.

הגה: י"א דאיסור האוסר במה שהוא כמו חמץ בפסח ריחא מילתא היא ואוסר אפי' בדיעבד, אם התנור קטן והוא סתום וההיתר והאיסור מגולין תוך התנור.

הגה: וי"א דאין לחלק ^מ ובמקום הפסד יש לסמוך על המקילין, ועיין בסי' קי"ח אם מותר לשפות על כירה אחת שתי קדרות ואחת מהם של איסור, וכן לצלות היתר ליד איסור.

ט. פ"י שכפה עליהם מחבת אחת ור"ל ששניהם מגולים תחת המחבת. כף החיים אות ל"ב.

י. והיינו בפת מועטת או שיש היכר בפת אפי' מרובה אבל בלי זה אסור גם לבד גזירה שמא יבא לאכלו עם חלב, כמו בסי' צ"ז. ש"ך ס"ק י"א.

וגם בזה אחר זה שמותר היינו בדיעבד אבל לכתחילה אסור אף בזה אחר זה. זבחי צדק אות כ"ב. כף החיים אות ל"ד.

כ. שהרי מתפשט בכל אפי' בלי מגע א"כ ה"ה צירוף הכל מהני לבטל בלי מגע. כ"כ הכריתי אות י"ג. ודוקא המגולות נכנסות לסייע לבטל אבל לא המכוסות. כף החיים אות מ"א.

ל. ובאין הפסד צריך ששים בכל חתיכה וחתיכה נגד האיסור אפי' נוגעות זו בזו. ש"ך ס"ק י"ג.

מ. עיין באו"ח סי' תמ"ז סעיף א' ברמ"א, ובסי' תס"א סעיף ה'. ובכף החיים שם כמה חילוקי דינים.

עין משפט ג.ד.

יו"ד סימן קח פעיף ד

ה. פת חמה שמונחת על גבי חבית פתוחה של יין נסך הפת אסורה^ב, אבל אם הפת צוננת אפי' אם החבית פתוחה או הפת חמה והחבית סגורה מותר.

ואם הפת היא של שעורים אם היא חמה^ב אפי' מונחת על חבית סתומה אסורה.

עין משפט ה.

יו"ד סימן צז פעיף ג

ג. ד. פת שאפה אותו עם צלי^ע, ודגים שצלאן בתנור אחד עם בשר^ב אסור לאוכלם עם חלב^ז, וכל זה בתנור קטן אבל בתנור גדול שמחזיק שתיים עשרה עשרונים^ק וגם פיו פתוח מותר.

ג. ה. אם הצלי מכוסה או הפשטיד^א מכוסה הנקב שבו מותר אפי' בתנור צר.

ג. נ. והפר"ח חולק על דברי המחבר אבל אין לנו אלא דברי מר"ן, וכדעת התוס' והרא"ש בפ"ב דע"ז דף ס"ז דמחלקים בין פת חמה ע"פ החבית יין נסך לנצלו איסור והיתר ביחד בתנור אחד. כף החיים אות נ"ח.

ואפי' היין הוא סתם יינם דמותר בהנאה מ"מ הריח הוי כאוכל. ש"ך ס"ק כ"ב. מיהו הכריתי כתב דבסתם יינם שמותר בהנאה יש לסמוך על הפר"ח והרמב"ם שמקילים.

ס. וה"ה אם הפת שעורים צוננת ומונחת על פי חבית פתוחה ג"כ אסור. ש"ך ס"ק כ"ג. ע. לא שייך ריחא רק באפה אותו בתנור, אבל בזה אצל זה במקום פתוח לא שייך ריחא, שזה מתפזר והולך. כף החיים אות ל"ז.

פ. כאן לא איירי אלא לענין איסורא, אבל לענין סכנתא יתבאר בסי' קט"ז.

צ. כיון שאפשר לאכלם לבד הוי כלכתחילה, משא"כ בבשר נבילה בתנור אחד אפי' קטן שמותר בדיעבד בסי' ק"ח. ש"ך ס"ק ד'.

ק. וכל עישרון הוא שיעור חלה שהוא מג' ביצים וחומש ביצה. ש"ך ס"ק ה'. ויש אומרים שצריך שיחזיק בקרקעיתו שיעור י"ב עישרונים ויש אומרים בחללו. ועיין בכף החיים ובסי' ק"ח אות יו"ד.

י"ד סימן קטז סעיף ב

ב. צריך להזהר שלא לאכול בשר ודג ביחד ר שזה קשה לצרעת.

הגה: ואין לצלות בשר עם דג ש משום ריחא מ"מ בדיעבד אינו אוסר ת.

ר. מפסחים ע"ו. וכן צריך ליזהר שלא לאכול חלב או גבינה עם דג ביחד, כמ"ש בסי' פ"ז, ובכף החיים שם אות כ"ד. הגם שהט"ז והש"ך שם כתבו דמותר, רבינו בחיי כתב שזה אסור ויש להחמיר חוץ מחמאה עם דגים שזה מותר ע"ש. גם בשר עוף אסור לאכול ביחד עם דג, משבות יעקב ועוד, פ"ת ס"ק ב'. כף החיים אות י"א.

ואם יש ששים בדג נגד הבשר יש להכשיר דלא חמירא סכנתא מאיסורא לענין זה. ש"ך בנה"כ ודלא כהט"ז בס"ק ב'.

נפל דג בתוך תבשיל הבשר ואין ששים אין להשתמש בכלי אלא אחרי מעת לעת. שם בכף החיים אות י"ג.

לחם שאופין בתנור אחד עם בשר אין סכנה כלל לאכלם עם דגים אפי' התנור סתום. שם אות ט"ו.

בישל דגים עם בשר בתנור אחד ואין נוגעים זה בזה אף שהשומן של הדגים זב ונבלע בתנור אין לחשוש ומותר. כף החיים אות ט"ז.

חתיכת בשר שנפלה לסיר של דגים ונשפכו מהם ואין ידוע אם היה ששים בדגים אסור דהוי ספיקא דאורייתא. כ"כ הכף החיים מבית יהודה חיו"ד סי' כ"ה והזבחי צדק, אך עיין ביביע אומר ח"א יור"ד סי' ח'.

אפשר לבשל תבשיל של דגים בכלי בן יומו של בשר דאין פליטת כלים אוסרת מבשר לדגים או להיפך. ט"ז בסי' צ"ב ס"ק ג'. אבל אם בישלו בה ביחד בשר ודגים בזה אין לבשל באותה קדירה אלא אחרי מעת לעת. כף החיים אות כ'.

ש. ולענין מליחת דג עם בשר עיין בסי' ע' סעיף א'-ב'. ובכף החיים שם.

ת. אם הם רק סמוכים אבל אם השומן זב מאחד לחבירו אפי' בדיעבד אסור. ש"ך ס"ק א'.

מה שלא חיישינן לריחא דוקא בתנור גדול אבל בקטן אע"פ שאינם נוגעים חיישינן לריחא ואסור. כ"כ הפר"ח אות י"ד. אלא אם אחד מהם מכוסה שמותר גם בתנור קטן. כף החיים אות כ"ג. וכל זה באחד מהם שמן אבל אם שניהם כחושים גם בתנור קטן ושניהם מגולים מותר. שם באות כ"ד. גם בתנור קטן ואחד שמן ושניהם מגולים שאסור מ"מ אם יש ששים בבשר נגד הדג, הבשר מותר והדג אסור וכן להיפך, אבל אם אין ששים באף אחד מהם נגד חבירו שניהם אסורים. כף החיים אות כ"ה.

פת שיש בה ממשות דג עליה אסור לאכול אותה עם בשר, וצריך ליזהר בכך. שם באות כ"ו.